

جمعه 15 آذر 1398 - 8 ربیع الثانی 1441 - 6 دسامبر 2019

درگذشت "علی حاتمی" کارگردان شهیر ایرانی (1375 ش)

درگذشت "علی حاتمی" کارگردان شهیر ایرانی (1375 ش). علی حاتمی در سال 1333 در تهران به دنیا آمد و پس از فارغ التحصیلی از دانشکده هنرهای دراماتیک به همکاری با تلویزیون پرداخت و به نوشتن فیلم‌نامه مشغول شد. فیلم‌های علی حاتمی، همگی نشان دهنده علاقه او به فرهنگ ایرانی است. ستارخان، سوت‌ه‌دلان، کمال‌الملک و مادر به همراه مجموعه‌های تلویزیونی هزارستان و سلطان صاحبقران از آن جمله است. حاتمی در حال ساختن مجموعه تلویزیونی جهان پهلوان تختی بود که عمرش کفاف اتمام آن را نداد و در حالی که از بیماری سختی رنج می‌برد، سرانجام در آذر ماه 1375 درگذشت و در بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

درگذشت دکتر "عیسی صدیق" مؤسس دانشگاه تهران (1357 ش). دکتر عیسی صدیق معروف به اعلم، یکی از نامداران فرهنگی سده اخیر تاریخ فرهنگ ایران، در سال 1273 ش در تهران به دنیا آمد و پس از گذراندن علوم مقدماتی و اتمام دوره دارالفنون، در 17 سالگی به فرانسه رفت و موفق به دریافت دانشنامه لیسانس در رشته ریاضی گردید. دکتر صدیق سپس چند سالی در ایران در وزارت فرهنگ مشغول به خدمت شد و در سال 1309 جهت ادامه تحصیل عازم آمریکا گردید. وی پس از اخذ دکترای فلسفه به ایران مراجعت نمود و از طرف دولت ایران، مأمور تهیه طرح تأسیس دانشگاه تهران شد. صدیق اعلم پس از این کار، مأمور راه‌اندازی این دانشگاه گردید. وی پس از تأسیس دانشگاه، تا سال 1319، ریاست و استادی دانشسرای عالی، دانشکده ادبیات و دانشکده علوم را برعهده گرفت. وی تا سال 1340، شش بار به وزارت فرهنگ انتخاب شد و تا سال 1353، در مقام استادی دانشگاه، انجام وظیفه کرد. علاوه بر تهیه طرح و قانون تأسیس دانشگاه تهران و ایجاد هسته مرکزی آن، دکتر صدیق منشأ خدمات برجسته فرهنگی دیگری گردید که تأسیس نخستین مدارس جدید گیلان، پیشنهاد اعزام محصل به اروپا و تهیه قانون آن، تجدید سازمان و برنامه‌های مدارس کشور، وارد کردن روش‌های جدید آموزشی در دانشسرای عالی و تربیت هزاران دبیر، تأسیس دانشگاه تبریز و تأسیس نزدیک به دو هزار مدرسه در طول فعالیت فرهنگی خود، از آن جمله‌اند. وی سرانجام در 15 آذر 1357 ش در 84 سالگی در تهران درگذشت و در بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

آغاز حملات شاه عباس، صفه‌ای پای تصف‌آذربایجان از دست دولت عثمانی (1011 ق). چون شاه عباس صفوی خود را از نظر قوای نظامی نیرومند یافت به فکر بازپس‌گیری شهرهایی افتاد که در شمال غربی ایران به عثمانی‌ها واگذاشته بود. نخست به تبریز حمله برد و از آن جا به ایروان تاخت و از آن به بعد شهرهای غربی ایران را از دست عثمانی‌ها خارج ساخت و به ایران ملحق گردانید. پایان محاصره یصف‌شهر، در پایان نضت مشروطیت (1327 ق). پس از به قدرت رسیدن محمدعلی شاه و بی‌اعتنایی او به مشروطه، مردم تبریز دست به قیام زده و با رهبری باقرخان و ستارخان ندای مشروطه سر دادند. پس از آن تبریز توسط قوای دولتی ماه‌ها محاصره درآمد ولی توفیقی جهت تصرف شهر، برای شاه به دست نیامد. مقاومت سرسختانه‌ی مردم تبریز ده ماه به طول انجامید و سرانجام در ربیع الثانی 1327 ق هنگامی که سربازان روس به بهانه‌ی حمایت از خارجی‌ان وارد این شهر شدند، این محاصره پایان یافت.

آغاز حمله نازی‌ها به شوروی، برای نجات مسکه از محاصره قه‌ای آلمان (1941 م). با یورش سهم‌گین ارتش آلمان نازی به شوروی در 22 ژوئن 1941 م، نیروهای آلمان تا نزدیک مسکو پایتخت شوروی به پیش رفتند، اما با فرا رسیدن زمستان سخت شوروی، عملیات تهاجمی نیروهای آلمان نیز متوقف شد. در دسامبر همان سال حملات متقابل ارتش سرخ شوروی در جبهه جنوب آغاز شد که در نتیجه آن برخی از نیروهای آلمان عقب‌نشینی کردند. در همین زمان بود که آمریکا با ارسال تجهیزات نظامی به شوروی، کمک فراوانی به سربازان روس در مقابله با آلمان نمود و پیروزی‌های شوروی را سرعت بخشید. عقب‌نشینی آلمان از شوروی، نخستین شکست آلمان در جنگ جهانی دوم بود که راه را برای شکست‌های بعدی نیز هموار ساخت.